

SIMONS HENRY CALVERT

Abstrakt:

Americký ekonom žijící v letech 1899 – 1946. Jeho monetaristické modely ovlivnily Chicagskou ekonomickou školu. Spolu s Robertem M. Haigem vyvinuli teorii známou jako Haig-Simonsova rovnice, tato definice příjmů výrazně ovlivnila moderní americkou daňovou strukturu.

V roce 1934 publikoval esej – *Pozitivní program pro laissez-faire*. Zabývá se zde problémem znovuoživení životaschopnosti soukromého podniku během hospodářské krize, která se objevila ve 30. letech 20. století.

Ve svých esejích a úvahách se věnuje změně struktury dosavadních podnikových financí, možnostem zmírnění výkyvů v hospodářských cyklech pomocí účinnější měnové politiky, inflace či deflace. Dalším tématem jeho ekonomických úvah byla reforma bankovníctví. Byl zastáncem *Zlatého standardu*, prosazoval institucionální změny v bankách, tj. oddělení dvou hlavních činností, které banky poskytují. Na jedné straně investiční činnost bank a na straně druhé depozitní služby. Rozpracoval i teorii peněžní zásoby. Zde došel k závěru, že problém je ve stávajícím finančním systému, v němž pohyb cenové hladiny je z velké části vázán na obchod s krátkodobými termínovanými cennými papíry.

Klíčová slova:

Chicagská škola, Haig-Simonsova definice příjmů, pravidla měnové politiky, cenová úroveň, progresivní zdanění

Key words:

Chicago School, Haig-Simons definition of income, monetary policy rules, price level, progressive taxation

Names:

Coase R., Fogel R., Friedman M., Haig R. M., Hayek F. A., Keynes J. M., Knight F. H., Schanz G., Schultz T., Stigler G.

Biografie

Henry Calvert Simons se narodil ve Virdenu ve státě Illinois 9. října 1899. Jeho otec, Henry Calvert Simons, byl povoláním právník. Jeho matka, Mollie Sims Simons byla žena se značným sociálním cítěním a vedla své děti ke vzdělávání. Do roku 1920 studoval bakalářský program svobodných umění na univerzitě v Michiganu. V roce 1921 nastoupil na univerzitu v Iowě, kde na zkrácený pracovní úvazek působil jako instruktor a zároveň postgraduální student. V roce 1925 byl jmenován pomocným profesorem na této univerzitě a zůstal zde do roku 1927. Hlavně s pomocí Franka H. Knighta, který rozpoznal Simonsův talent pro ekonomické vědy, vstoupil na jeho doporučení Simons do nejuznávanější ekonomické školy v tehdejší době – Chicagské školy.

V létě roku 1927 Simons přijal funkci lektora ekonomie na Chicagské univerzitě. Navzdory jeho mnoha pozdějším ekonomickým příspěvkům, nikdy předložil nezbytnou rozpravu, aby mohl převzít titul Ph.D.

Simonsovy ekonomické názory byly do značné míry ovlivněné pozdějším studiem v Německu. Po návratu do USA publikoval čtyři recenze. V roce 1934 se Simonsův *Pozitivní program (laissez-faire)* stal heslem klasického liberalismu. Toto dílo ho vyneslo

do podvědomí uznávaných lidí té doby zabývajících se společenskými vědami. Další významnou recenzí byl *Osobní příjem zdanění*, toto dílo napsal v roce 1938. Další pojednání s názvem *Federální příjmové zdanění* bylo zveřejněné posmrtně spolu s *Národohospodářskou politikou pro bezplatnou společnost*, jednalo se o knihu dotisknutých monografií editovaných Aironem Radem.

V roce 1941 se Simons oženil s Marjorii Kimball Powell. Měli spolu dceru, Marii Powell Simons. Od roku 1945 se Simons uzavírá před světem, trpí nespavostí a žaludečními vředy. 19. června 1946 umírá zřejmě na přílišné předávkování tabletami na spaní.

Později byl Georgem Stiglerem titulován jako korunní princ Chicagské ekonomie. Jeho monetaristické modely navždy ovlivnily Chicagskou ekonomickou školu.

Významné práce:

- „*A Positive Program for Laissez-Faire: Some proposals for a liberal economic policy*“ (Pozitivní program laissez-faire pro heslo klasického liberalismu: Některé návrhy pro liberální národohospodářskou politiku), 1934.
- "*The Requisites of Free Competition*" (Potřeby volné soutěže), 1936.
- "*Rules Versus Authorities in Monetary Policy*" (Pravidla versus úřady v peněžní politice), 1936.
- "*Review of J. M. Keynes*" (Recenze J. M. Keynese), 1936.
- "*Personal Income Taxation: The definition of income as a problem of fiscal policy*" (Osobní příjem zdanění: Definice výdělku jako problém fiskální politiky), 1938.
- "*For a Free Market Liberalism*" (Pro volný trh liberalismu), 1941.
- "*Hansen on Fiscal Policy*" (Hansen ve fiskální politice), 1942.
- "*Postwar Economic Policy: Some traditional liberal proposals*" (Poválečná národohospodářská politika: Nějaké tradiční liberální návrhy), 1943.
- "*Economic Stability and Antitrust Policy*" (Hospodářská stabilita a protikartelová politika), 1944.
- "*Some Reflections on Syndicalism*" (Některé odrazy syndikalismu), 1944.
- "*On Debt Policy*" (O dluhové politice), 1944.
- "*Money, Tariffs and the Peace*" (Peníze, cla a veřejný klid), 1944.
- "*Debt Policy and Banking Policy*" (Dluhová politika a bankovní politika), 1946.
- "*Economic Policy for a Free Society*" (Národohospodářská politika pro svobodnou společnost), vydáno posmrtně – r. 1948.
- "*Federal Tax Reform*" (Reforma federálních daní), vydáno posmrtně – r. 1950.

„A Positive Program for Laissez-Faire: Some proposals for a liberal economic policy“ - Pozitivní program pro Laissez Faire

Tento program reformem měl uvést soukromé podnikání zpět do života během hospodářské krize, což byla celosvětová recese, která začala v roce 1929 a trvalá celá 30. léta.

Pozitivní program měl vyloučit všechny formy monopolní tržní síly, rozbít velké oligopolistické obchodní společnosti a aplikovat protiopatření v odborových svazech. Federální zákon mohl být užíván pro omezení korporační velikosti. U obrovských firem s nízkou produkcí by měla federální vláda zasáhnout. Tyto podniky získat do vlastnictví a operovat s nimi. Myšlenka podpory hospodářské stability reformou peněžního systému a organizace stabilních pravidel pro peněžní politiku se v pozměněné struktuře používá dodnes. Další myšlenkou této zdařilé eseje je náprava daňového systému a podpora poctivosti pracujících lidí pomocí daně z příjmu.

Henry Simons prosazoval změnu finanční struktury pomocí efektivnější peněžní politiky a zmírnění periodických cyklů inflace a deflace. Cílem změny tzv. monetárních pravidel hry měl být způsob, jak předcházet extrémním průmyslovým kolísáním, které se dnes nazývají obchodní cykly.

Henry Simons o korporátních financích a obchodním cyklu

Podle Simonse jsou finanční poruchy v ekonomice způsobeny extrémními střídáními hromadění zásob a následným uvolňováním peněz. Pomocí krátkodobých závazků (úvěrů) by měly obchodní společnosti efektivně tvořit peněžní náhrady během období, kdy je poptávka v recesi a sektor ekonomiky stagnuje. V tomto období pak dochází ke snížení cen.

Simons věřil, že finanční soustava má fungovat tak, že při opětovné platební neschopnosti dojde v pravý čas k zásahu vlády. Vláda skoupí závazky podniku a majoritně se podílí na jeho dalším vedení.

Jako příklad by stálo zato uvést článek z deníku Finanční noviny.cz s názvem – Bear Stearns končí a FED čelí systematickému riziku finančního sektoru:

Americká hypoteční krize dostává nový rozměr - v pátek 20. 2. 2009 se totiž naplnilo nedávné proroctví šéfa americké centrální banky Bena Bernankeho o tom, že některé banky nepřežijí. V pátek zmizela z trhu investiční banka Bear Stearns. Americká centrální banka musí tudíž hasit nové ohnisko požáru, které započalo ve finančním sektoru vloni v srpnu s kolapsem financování hypotečního byznysu. Tentokrát je však situace již o dost vážnější, neboť americký finanční systém čelí tomu, čemu se říká systematické riziko. Neboli, dostali jsme se do situace, kdy si banky přestávají navzájem důvěřovat a logicky se ptají, kdo bude po Bear Stearns další. (finanční noviny[on-line])

Toto je přesně souvislost předpovězená Simonsem, kdy jsou ve velkém měřítku úpravy vzájemných závazků cenných papírů považovány za hypotekární půjčky. V díle *Národohospodářská politika pro bezplatnou společnost* Simons poukazuje na to, že jestliže se společnost odhodlá snížit rozsáhlou úpravou vzájemné závazky cenných papírů, nastane pouze relativně malý pokles tzv. bezpečnostních hodnot. Simons je v tomto směru kritický a říká, že obchodní společnosti, které těžily z malé části peněz pohotovostních a velké části krátkodobých závazků jsou často pod tlakem a nedisponují takovým provozním kapitálem, jakým by měli. Z tohoto důvodu jsou pak v nebezpečí v případě i sebemenší krátkodobé finanční neschopnosti.

Henry Simons a finanční reforma

V Simonsově ideální ekonomice cirkulují „čistokrevné stavy jmění“ a „čistokrevné peníze“, nejistým formám krátkodobých nástrojů ekonomiky přikládá odpovědnost za existující nestabilitu na trzích. Simons byl zastáncem zlatého standardu.

Nesouhlasil s platbou úroku na penězích, volných vkladech, a úsporách. Věřil, že se soukromé platební styky budou ve společnosti do budoucna podstatně více prosazovat než jak je tomu v jeho době. Spíše než kontrolní zásoba peněz určená k vydání dlužné částky se budou v platebním styku uplatňovat formy příbuzné s akciovými obchody. Jak pro nákup tak i prodej akcií různých společností.

V zájmu stability Simons viděl platební styky, které by měly formu dvou typů držení. Na jedné straně by to byly dlouhodobé cenné papíry a na straně druhé sjednocené státní a pokladniční dluhopisy. Současně by došlo ke zvětšení držby zásoby až o 100%. Viděl to jako prospěšný krok, při kterém by vedlejším důsledkem došlo k tomu, že banky financované inflací cenných papírů a nemovitostí by pomocí pákového efektu byly schopny vytvoření sekundárních forem peněz.

Henry Simons a zásoba peněz

Simons prosazoval názor, že cenová hladina by měla být více flexibilní a odolná jak kolísání způsobeným objemem výroby, tak i kolísání způsobeným změnou zaměstnanosti. Za tímto účelem prosazoval minimální množství krátkodobých půjček a maximální vládní kontrolu nad oběhem peněz. To by mělo za výsledek ekonomiku s větší flexibilitou poruch v ekonomických cyklech. Simonsův hlavní problém byl s finanční soustavou, ve které byl pohyb cenové hladiny vázán mnoha způsoby k vytvoření a úpravě vzájemných závazků krátkodobých cenných papírů. Podle něj se jedná o největší ohrožení finanční stability.

Henry Simons a kvantitativní teorie peněz

Byl zastáncem kvantitativní teorie peněz. Hlavně ve 30. a 40. letech 20. století byla tato teorie vyvracena. Zastával v této otázce názory, které se úplně vymykaly monetaristickým koncepcím. Podporoval mnohá omezení finanční soustavy, v dojmu, že federální správa státního dluhu je sama o sobě silným nástrojem stabilizační politiky.

Nejvíce překvapující však bylo to, že věřil myšlence, podle které federální deficity mohly usnadnit poklesu cen.

Ústřední banky USA, které byly schopné tržní provozní činnosti, nemohly nijak usnadnit poklesu cen. Později se ukázalo, že tyto všechny paradoxní názory byly logické, ovšem jen pro jedinou verzi kvantitativní teorie, se kterou on pracoval.

Simonsův soubor mu však dovolil předvídat několik nedávných rozvojų v monetární ekonomii, jeho přístup tedy ještě může být užitečný pro způsob myšlení o monetárních úkazech.

Haig-Simonsova definice příjmů

Jedná se o rovnici, která je měřítkem ekonomického příjmu. Ekonomický příjem byl vyvinut týmem ekonomů pracujících pro německého právního vědce George von Schanze. Jeho koncepce byla dále rozvíjena americkými ekonomy Robertem M. Haigem a Henry C. Simonssem ve 20. a 30. letech 20. století.

Definice ekonomických příjmů:

$$\text{ekonomické příjmy} = C + \Delta W$$

kde C - spotřeba
 ΔW - změna bohatství.

Rovnice říká, že spotřeba se vztahuje na nákup nebo pořízení zboží a služeb všeho druhu. Dokonalé zobrazení spotřeby nezahrnuje kapitálové výdaje a část výdajů je odepisována.

Daň z příjmů změnou v bohatství

Haig-Simonsova rovnice se liší od amerického daňového základu. Například žádné příspěvky zaměstnavatele na zdravotní pojištění zaměstnanců nejsou zahrnuty do zdanitelného příjmu zaměstnance. Podle Haig-Simonsovy definice příjmu by být zahrnuty měly. Hlavní důvod, proč tento způsob nebyl přijat ve Spojených státech, je z důvodu složitosti zjištění hodnot koeficientů.

Daň ze spotřeby

V Evropské unii a většině států v USA preferují daň z příjmu podle Haig-Simonsovy rovnice ve spotřebních daních. V EU daň z přidané hodnoty platí pro nákupy zboží a služeb na každé úrovni výměny, než se zboží dostane ke konečnému spotřebiteli.

Použitá literatura:

STEIN H. (1995) *On the Other Hand*. Aie Pr , 1995

KASPER S. D. (1988) *The Revital of Laissez – Faire in American Macroeconomic Tudory*. A Case Study of the Pioneer, 1988

Dictionary of economics [on-line]. Posl.úpravy 9.5.2009 [cit. 2009-05-09]. URL: http://www.dictionaryofeconomics.com/article?id=pde2008_S000133

Finanční noviny [on-line]. Posl.úpravy 9.5.2009 [cit. 2009-05-09]. URL: <http://ipoint.financninoviny.cz/bear-stearns-konci-a-fed-celi-systematickemu-riziku-financniho-sektoru.html>

Henry Simons and the Quantity Theory of Money [on-line]. Posl.úpravy 3.5.2009 [cit. 2009-05-03]. URL: <ftp://snde.rutgers.edu/Rutgers/wp/2000-03.pdf>

Homepage newschool [on-line]. Posl.úpravy 6.5.2009 [cit. 2009-05-06]. URL: <http://homepage.newschool.edu/het/profiles/hcsimons.htm>

University of Chicago Library [on-line]. Posl.úpravy 6.5.2009 [cit. 2009-05-06]. URL: <http://www.lib.uchicago.edu/e/spcl/select.html>

Wikipedia, Haig-Simons income [on-line]. Posl.úpravy 3.5.2009 [cit. 2009-05-03]. URL: http://en.wikipedia.org/wiki/Haig-Simons_income

Wikipedia, Henry Calvert Simons [on-line]. Posl.úpravy 3.5.2009 [cit. 2009-05-03]. URL: http://en.wikipedia.org/wiki/Henry_Calvert_Simons

20. 5. 2009

Václav Kořán

1. ročník, K08B0557P